

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 10Co/20/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8313212646
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8313212646.1

Rozhodnutie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Majerníka a členov senátu JUDr. Milana Šebeňa a JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s. r. o., Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, konajúcou Mgr. Tomášom Rašovským, advokátom a konateľom spoločnosti, proti žalovanej: Q. V., rodenej H., nar. XX. X. XXXX, bytom G. XX, občianke L. C., o zaplatenie 1.394,51 eur s prísl., o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 12C/261/2013 - 47 zo dňa 21. novembra 2013 zhodou hlasov členov senátu takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti, t. j. vo výrokoch o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a o náhrade trov konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom :

- určil, že zmluvná podmienka v Úvere zmluve zo dňa 11.12.2006 č. 3612044905 v časti, kde je uvedené, „Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. podpisom tejto Úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II, čiže zmluvu o RÚ II., a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o RÚ II vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru II. prostredníctvom Kreditnej karty za podmienok stanovených v hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.“, je

neprijateľná,

- žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 275,20 eur v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku,

- v prevyšujúcej časti žalobu zamietol,

- žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca v konaní podľa žaloby zo dňa 3.9.2013, doplnenej na základe výzvy súdu zo dňa 15.10.2013 v konaní uplatňuje proti žalovanej nárok na zaplatenie sumy 1.394,51 eur s prísl., dôvodiac, že žalovaná na základe zmluvy o revolvingovom úvere II. (ďalej zmluva RÚ II) čerpala revolvingový úver pod variabilným symbolom 5710065362, ktorý bola oprávnená čerpať opakovane do výšky nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca prostredníctvom vopred aktivovanej kreditnej karty. Súčasne bola povinná tieto finančné prostriedky vrátiť riadne a včas v

pravidelných mesačných splátkach v zmysle úverových podmienok. Počet splátok, výšku pravidelnej mesačnej splátky a RPMN vzhľadom na typ úveru nebolo možné vopred dohodnúť. Výška pravidelnej mesačnej splátky však bola stanovená ako percentuálna časť nesplatenej dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovného obdobia, pričom za účtovné obdobie sa považuje jeden kalendárny mesiac, vo výške aktuálne platného Sadzobníka, resp. minimálne 13,28 eur. V jednotlivých splátkach sú zahrnuté zmluvne dohodnuté úroky, príslušná časť úverovej istiny, pravidelné poplatky, prípadne nepravidelné poplatky a zmluvné sankcie. Žalovaná čerpala finančné prostriedky, avšak s ich splácaním sa dostala do omeškania, preto bola listom vyzvaná k splateniu celého zostatku úveru vo výške 1.494,51 eur. Dlh neuhradila, preto žalobca podal na súd žalobu o zaplatenie sumy 1.394,51 eur, ktorá pozostáva z istiny a poplatkov za výber z bankomatu a za výpis z úverového účtu.

Z vykonaného dokazovania prvostupňový súd zistil, že účastníci uzatvorili dňa 11.12.2006 úverovú zmluvu č. 3612044905, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 331,94 eur (10.000,- Sk) vo forme finančnej hotovosti. Na tejto listine zmluvy o úvere, na rovnakej strane ako podpisy oboch zmluvných strán, bolo súčasne uvedené aj to, že „Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. podpisom tejto Úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II, čiže zmluvu o RÚ II., a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o RÚ II vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru II. prostredníctvom Kreditnej karty za podmienok stanovených v hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.“. Neoddeliteľnou súčasťou uvedenej úverovej zmluvy boli Úverové zmluvné podmienky spoločnosti HOME CREDIT SLOVAKIA, a.s. (ďalej aj ÚZP). Podľa Hlavy 13 §1 ÚZP zmluvné strany, spoločnosť s klientom, uzatvárajú popri úverovej zmluve a Zmluve o RÚ I. súčasne aj zmluvu o RÚ II. Na základe tejto zmluvy vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru a to RÚ II. Tento RÚ II. je klient oprávnený čerpať opakovane a to prostredníctvom Kreditnej karty za podmienok stanovených v týchto úverových podmienkach a Metodickéj príručke kreditnej karty, a to vždy maximálne vo výške nevyčerpaného zostatku dohodnutého úverového rámca. Spoločnosť sa teda zaväzuje za podmienok stanovených v týchto úverových podmienkach poskytnúť klientovi peňažné prostriedky a to opakovane do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca RÚ II. a klient sa uzatvorením tejto zmluvy o RÚ II. zaväzuje takto poskytnutý RÚ II. spoločnosti vrátiť a zaplatiť jej za poskytnutie RÚ II. úroky. Podľa Hlavy 13 § 2 ÚZP spoločnosť a klient si dohodli úverový rámec RÚ II vo výške 497,90 eur (15.000,- Sk). V prípade, že k aktivácii kreditnej karty podľa §3 tejto Hlavy dôjde v dobe, kedy klient bude mať aktívnu úverovú kartu, platí, že spoločnosť a klient dohodli úverový rámec RÚ II. vo výške rovnajúcej sa aktuálnej výške úverového rámca RÚ I. Podľa Hlavy 13 § 3 ÚZP, zmluva o RÚ II. sa stáva platnou podpisom úverovej zmluvy a účinnou okamžikom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom kreditnej karty a to po jej riadnej a včasnej aktivácii. Podľa Hlavy 13 § 4 ÚZP klient je povinný riadne a včas splácať poskytnutý RÚ II, a to v pravidelných mesačných splátkach vždy k 20. dňu v kalendárnom mesiaci s tým, že prvá splátka sa stáva splatnou k 20. dňu kalendárneho mesiaca, nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, v ktorom došlo k prvému čerpaniu a teda poskytnutiu RÚ II. Výška pravidelnej mesačnej splátky RÚ II. je stanovená ako percentuálna časť nesplatenej dlžnej čiastky k poslednému dňu účtovného obdobia, pričom za účtovné obdobie sa považuje jeden kalendárny mesiac, vo výške aktuálne platného Sadzobníka, resp. minimálne 13,28 eur (400,- Sk). Podľa Hlavy 7 § 3 písm. a) ÚZP klient je povinný celý čerpaný úver splatiť na požiadanie spoločnosti v prípade, že klient sa oneskoril s platením aspoň dvoch splátok alebo sa oneskorí s platením jednej splátky po dobu dlhšiu ako tri mesiace. Žalovaná kreditnú kartu aktivovala a podľa predloženého splátkového kalendára jednotlivými čerpaniami spolu vyčerpala z poskytnutého úverového rámca sumu 2412,28 eur a jednotlivými splátkami spolu uhradila žalobcovi sumu 2.137,08 eur. Pre nesplácanie úveru k jeho zosplateniu dňom 28.6.2011 a ku tomuto dátumu dlh žalovanej bol žalobcom vyčíslený na sumu 1.494,51 eur. Z tejto sumy žalovaná uhradila dňa 7.7.2011 sumu 100,- eur. Preto ku dňu podania žaloby žalobca vyčísliť dlh žalovanej na sumu 1.394,51 eur.

Na základe zisteného skutkového stavu prvostupňový súd uzavrel, že žalobca žiada zaviazat' žalovanú na zaplatenie dlhu na základe zmluvy o revolvingovom úvere II, ktorá mala byť uzatvorená ako súčasť úverovej zmluvy, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 11. 12. 2006, v ktorej v jej závere malými písmenkami je uvedené ustanovenie zmluvy, že „Klient a spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s. podpisom tejto Úverovej zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II, čiže zmluvu o RÚ II., a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami

vo výške dohodnutej v hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.. Na základe takto uzatvorenej zmluvy o RÚ II vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru II. prostredníctvom Kreditnej karty za podmienok stanovených v hlave 13. Úverových podmienok spoločnosti Home Credit Slovakia a.s.". Uvedeným ustanovením zmluvy o úvere, bolo spotrebiteľovi vnútené aj poskytnutie revolvingového úveru II, o ktorý nežiadal a nemal ani možnosť vylúčiť toto ustanovenie zo zmluvy. Súčasne tento revolvingový úver II, o ktorý mala žalovaná ako spotrebiteľ žiadať v zmluve o poskytnutí úveru, nebol ani špecifikovaný v súlade s ustanovením § 4 ods. 2 Zák. č. 258/2001 Z. z., teda žalovanej ako spotrebiteľovi bol vnútený produkt - úver, o ktorý nežiadala a v čase žiadosti nemala o podmienkach poskytnutia takéhoto úveru zodpovedajúce informácie. Najmä zodpovedajúcim spôsobom na uzatvorenie takejto zmluvy jej nebol predložený taký návrh, ktorý by obsahoval základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere s uvedením všetkých podmienok poskytnutia úveru, pričom nemožno ani odhliadnuť od skutočnosti, že spotrebiteľ nemal ako vylúčiť uzatvorenie zmluvy o revolvingovom úvere, poskytnutie úverového rámca, vydanie kreditnej karty. Súdom skúmaná predtlačená zmluva kontextovo začlenená ako osobitné zmluvné ustanovenie v inej úverovej zmluve, neobsahovala podstatné náležitosti podľa §4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z.. Preto zmluvné ustanovenie, resp. zmluvná podmienka, ktorou spotrebiteľ automaticky podpisom zmluvy o spotrebiteľskom úvere na obstaranie veci, uzatvára aj ďalšiu zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru (ak chce získať úver je donútený fakticky podpísať aj zmluvu o poskytnutie revolvingového úveru), je v rozpore s ustanovením § 6 ods. 1 Zák. č. 634/1992 Zb. o ochrane spotrebiteľa, účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, nakoľko nepriamo je viazané poskytnutie spotrebiteľského úveru na uzatvorenie zmluvy o poskytnutie revolvingového úveru, o ktorý žiada spotrebiteľ v danej zmluve automaticky bez možnosti odmietnutia. Uvedená zmluvná úprava spôsobuje následky, že pokiaľ by spotrebiteľ nechcel žiadať o uzatvorenie zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru, nemohol by uzatvoriť zmluvu o spotrebiteľskom úvere, pretože predtlačené ustanovenie zmluvy, ktorou sa podpisom zmluvy o úver automaticky uzatvára aj zmluva o poskytnutí revolvingového úveru, nie je možné vylúčiť. Nie je pritom podstatné či bude alebo nebude aj revolvingový úver poskytnutý, nakoľko poskytnutie závisí výslovne od rozhodnutia veriteľa. Zároveň nie je ani podstatné, či aj dôjde k čerpaniu revolvingového úveru a následnému vzniku povinnosti splácať úver a s tým spojené úroky a poplatky a viazanosť zmluvných povinností spotrebiteľa na „prvé použitie karty“, pretože fakticky schválením „žiadosti“ a poskytnutím úverovej alebo kreditnej karty je daný spotrebiteľovi k dispozícii úver (produkt, služba), o ktorý nežiadal. Popri tom spotrebiteľ, aj pri malej nepozornosti, ani nemusí mať vedomosť o tom, že o poskytnutie takéhoto úveru žiada, nemá ani prehľad o podmienkach poskytovania následného revolvingového úveru, ktoré vôbec nie sú totožné s podmienkami úveru, o ktorý bezprostredne klient žiada (okrem zvolenej možnosti splácania) a môže

sa o nich len domnievať. Preto ak aj takýto spotrebiteľ použije úverovú alebo kreditnú kartu alebo začne čerpať úver iným spôsobom, nemá prehľad o jeho povinnostiach, ktoré mu z takéhoto vzťahu môžu vyplývať. Preto súd má za to, že samotná formulácia zmluvnej podmienky, ktorou sa v zmluve o poskytnutí jedného spotrebiteľského úveru vnúti aj poskytnutie iného úveru, rôzneho alebo rovnakého druhu, nemá iné odôvodnenie ako snahu veriteľa zabezpečiť ďalšiu jeho obchodnú činnosť vnútením produktu, predstavuje výslovne zabezpečenie záujmov veriteľa - poskytovateľa služieb, využívajúc neznalosť spotrebiteľa o podmienkach produktu, ale hlavne skutočnosť, že jednoduché poskytnutie ďalšieho úveru dorúčením kreditnej karty samo osebe nabáda k jej použitiu, hoci možno konštatovať, že bez takéhoto vnútenia by klient - spotrebiteľ o takýto produkt neprejavil záujem. Takéto konanie veriteľa je aj v rozpore s obchodnými zvyklosťami a zásadami poctivého obchodného styku. Preto súd prvého stupňa vyslovil neprijateľnosť danej zmluvnej podmienky vo výroku rozsudku v súlade s ustanovením § 153 ods. 4 O.s.p..

Zároveň však súd konštatoval, že samotné vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, v tomto súdenom prípade, vzhľadom na právnu úpravu platnú v čase uzavretia zmluvy, nemá vplyv na platnosť inej spotrebiteľskej zmluvy, ktorá na základe aj takejto neprijateľnej podmienky vznikla. V danom prípade právny vzťah, ktorý vznikol medzi účastníkmi, súd posúdil ako vzťah založený podľa zák. č. 258/2001 Z. z., ktorý vznikol nie podpisom právneho úkonu, v ktorom žiadala žalovaná o poskytnutie spotrebiteľského úveru, ale až poskytnutím peňažných prostriedkov. Poskytnutie spotrebiteľského úveru len na základe inej zmluvy, než tej ktorá bola primárne uzatvorená medzi účastníkmi a ktorá neobsahuje základné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, znamená poskytnutie úveru bezúročne a bez poplatkov a sankcií a vznik právneho vzťahu je daný jedine tým, že

došlo k čerpaniu poskytnutých prostriedkov, hoci samotná zmluva neobsahovala základné náležitosti podľa zák. č. 258/2001 Z. z., dokonca nebola ani vyhotovená v predpísanej písomnej forme. V danom prípade súd prihliadal na ustálenú judikatúru, kedy vo viacerých iných obdobných konaniach bolo ustálené, že sa nejedná o neexistenciu právneho úkonu a s tým spojené posúdenie nároku ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia, ale sa jedná o nárok na vrátenie bezúročného úveru. Opakovane súd prvého stupňa pritom poukázal na skutočnosť, že Zmluva o poskytnutí revolvingového úveru II, ktorá bola súčasne a automaticky pojatá do textu zmluvy o poskytnutie spotrebiteľského úveru na nákup tovaru (s podpisom takejto úverovej zmluvy), neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z. z., najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov podľa §4 ods. 2 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z., neobsahuje podmienky podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z. z.. Podľa ustanovenia § 4 ods. 5 Zák. č. 258/2001 Z. z., od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Navyše ak bol revolvingový úver poskytnutý len na základe inej uzatvorenej zmluvy pri poskytnutí spotrebiteľského úveru na základe žiadosti nemožno hovoriť ani o dodržaní písomnej formy podľa §46 Občianskeho zákonníka, pre absenciu existencie písomného prijatia návrhu. Preto daný zmluvný vzťah je platný podľa ustanovenia §4 ods. 4 písm. a) zák. č. 258/2001 Z. z. len z dôvodu započatia čerpania zo strany žalovanej. Žalovaná ako spotrebiteľ začala čerpať úver a žalobca neunesol bremeno dôkazu o platnej dohode o výške úrokov a sankcií, preto súd nepriznal žalobcovi s poukazom na ustanovenie §4 ods. 5 zák. č. 258/2001 Z. z., nárok na zaplatenie zmluvných úrokov, poplatkov ani nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty a zároveň podľa ustanovenia §4 ods. 2 písm. g) zák. č. 258/2001 Z. z. považoval spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca poskytol žalovanej finančné prostriedky celkovo vo výške 2.412,28 eur, pričom žalovaná uhradila jednotlivými splátkami len sumu 2.137,08 eur. Preto súd zaviazal žalovanú len na zaplatenie sumy 275,20 eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi odfinancovanými peňažnými prostriedkami a prijatými splátkami od žalovanej a vo zvyšku žalobu zamietol.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. §142 ods. 2 O.s.p. i tým, že v danej veci úspech žalobcu predstavuje pri vyhovení žalobe v rozsahu 275,20 eur 19,73 % a úspech žalovanej 80,27%, ktorá si však náhradu trov konania neuplatnila, žiadne trovy jej ani nevznikli. Preto jej súd náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie žalobca. Nesúhlasí s rozhodnutím súdu prvého stupňa, ktorým bol v prevyšujúcej časti žalobný návrh zamietnutý, ani s výrokom o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky a tiež s výrokom o náhrade trov konania. Podľa jeho názoru sú dané odvolacie dôvody v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a), b), d), f) O.s.p.. Nesúhlasí s vyhodnotením vykonaných dôkazov i s právnym posúdením veci. Poukazuje na to, že so žalovanou uzatvoril 11.12.2006 úverovú zmluvu a súčasne na tej istej strane úverovej zmluvy, kde sú umiestnené podpisy zmluvných strán i zmluvu o revolvingovom úvere I. a zmluvu o revolvingovom úvere II. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú i úverové podmienky, pričom žalovaná svojím podpisom potvrdila, že bola s týmito podmienkami oboznámená, sú jej všetky ustanovenia zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť s nimi viazaná. Zmluva je podľa žalobcu celistvá, uzavretá v písomnej forme na jednej listine, určitým, slobodným a vážnym prejavom vôle od žalovanej. Podstatné náležitosti zmluvy o RÚ II. sú vyjadrené v zrozumiteľnom znení priamo v zmluve, alebo v pripojených úverových podmienkach, ktoré sú nesporne neoddeliteľnou súčasťou zmluvy. Poukazuje v tomto smere na platnosť úverových podmienok v nadväznosti na závery prijaté rozhodnutím Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/412/2012, Krajského súdu v Prešove 1Co/136/2012. Za takéhoto stavu záver súdu o nedostatku písomnej formy zmluvy o RÚ II. je podľa jeho názoru nesprávny. Nesúhlasí so záverom, že zmluva o RÚ II. neobsahuje náležitosti podľa ust. § 4 ods. 2 Zák. o spotrebiteľských úveroch. Podľa jeho názoru, práve táto zmluva spĺňa všetky zákonom stanovené náležitosti, ktoré mala a mohla spĺňať vzhľadom na špecifickosť obsahu právneho vzťahu vzniknutého z takejto zmluvy, kde je zrejmé, že objektívne nemôže byť v nej obsiahnutý presný počet splátok, keďže tento v čase uzavretia zmluvy nie je a nemôže byť známy. Pri revolvingovom úvere nie je priamo a vopred možné určiť ani výšku ročnej percentuálnej miery nákladov, ako aj ďalšie údaje závislé od výšky čerpanej sumy, pretože sa úver v rámci poskytnutého úverového rámca čerpá na základe vôle žalovaného a tým sa aj menia údaje relevantné pre výpočet RPMN. Odkazuje v tomto smere na závery prijaté rozsudkom Krajského súdu v Prešove 6Co/95/2010. Pokiaľ ide o ostatné náležitosti zmluvy, tieto boli dohodnuté buď priamo v úverových podmienkach, alebo boli uvedené v Sadzobníku poplatkov, pričom Sadzobník poplatkov tvorí taktiež neoddeliteľnú súčasť zmluvy a bol žalovanej doručený spolu s kreditnou kartou, čiže pred aktiváciou samotnej karty.

Aj formulárový typ zmluvy je v takýchto prípadoch úplne bežnou obchodnou zvyklosťou a žiaden zákon použitie formulárového typu zmluvy nevylučuje. Pre tento typ zmluvy je typické, že druhá strana, v tomto prípade spotrebiteľ, nemá možnosť upravovať celý návrh zmluvy, avšak je stále na jeho vôli, či takúto zmluvu uzavrie, alebo nie. Vzhľadom na špecifickosť vzťahu dodávateľ - spotrebiteľ, existujú právne predpisy, ktoré chránia spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu, akými sú Občiansky zákonník, či Zákon o ochrane spotrebiteľa, alebo Zákon o spotrebiteľských úveroch. Žalovaný mal možnosť aj typovú formulárovú zmluvu preštudovať a bolo len na jeho zvážení, či predmetnú zmluvu uzavrie. Aj pri aplikácii ust. § 53 ods. 1 Obč. zák., žalobca zdôrazňuje, že žalovaný si musel byť vedomý toho, že okrem úverovej zmluvy uzatvára aj zmluvu o RÚ II., pretože ustanovenia o uzavretí týchto, sú uzavreté na lícnej strane zmluvy, na ktorej sú aj podpisy zmluvných strán. Zmluva o RÚ II. sa stala platnou podpisom zmluvy, ale účinnou až okamihom prvého čerpania finančných prostriedkov prostredníctvom úverovej karty, a to po jej riadnej a včasnej aktivácii tak, ako to vyplýva z ust. § 3 Hlavy 13 úverových podmienok. Žalovanej tak povinnosti priamo zo zmluvy nevznikli, vznikli jej povinnosti splatiť úver až po prvom čerpaní finančných prostriedkov z úverovej karty po jej riadnej a včasnej aktivácii. S doručením karty žalovaný obdržal aj príručku, v ktorej je obsiahnuté, ako je možné kartu aktivovať, ako karta funguje, a teda ako je možné úver čerpať a tiež sa oboznámiť aj so Sadzobníkom poplatkov a úrokov. K aktivácii karty je potrebný slobodný a vážny úkon, prejav vôle žalovaného, a to zavolaním na určené telefónne číslo, aktivovanie karty prostredníctvom operátora alebo automatického telefónneho centra IVR až uvedením identifikačných údajov. Z týchto skutočností je zrejmé, že predmetné ustanovenia zmluvy o RÚ II., ako aj ustanovenia úverových podmienok v žiadnom prípade nespôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a už vôbec nie sú v neprospech spotrebiteľa. Preto na vyhlásenie neprijateľnosti takejto zmluvnej podmienky nebol ani dôvod. Odkazuje pritom na závery, ktoré vyplynuli z rozhodnutí Krajského súdu v Nitre 6Co/155/2012, či Krajského súdu v Banskej Bystrici 15Co/38/2011. U druhého zo spomenutých rozhodnutí zdôrazňuje to, že prvostupňový súd neupovedomil žalobcu, že chce rozhodovať aj o neprijateľnosti zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve. Z toho vyplynulo aj to, že rozhodnutie prijaté o neprijateľnosti zmluvnej podmienky nemohlo byť predvídateľným. Za takéhoto stavu k tomuto výroku bol vytvorený stav pre kasačné rozhodnutie apelačného súdu. Pri rozhodnutí o neprijateľnosti zmluvnej podmienky súd išiel nad rámec petitu. Súd prijatým rozhodnutím dospel k neurčitým a k nevykonateľným záverom. Do pozornosti dáva aj potrebu súdov v identických veciach rozhodnúť totožne a prípadne diametrálny odlišný výsledok primerane odôvodniť. Okresný súd Humenné vo viacerých veciach žalobcu rozhodol tak, že žalobe vyhovel, pričom rozhodoval aj platobným rozkazom. Ten istý súd nepovažoval v označených prípadoch dané podmienky za neprijateľné. Napokon žalobca namieta aj nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvého stupňa. Podľa jeho názoru, súd prvého stupňa si odporuje, ak na jednej strane poukazuje na neprijateľnosť zmluvnej podmienky a na druhej strane vyvádza závery o povinnosti plniť zo zmluvy, čo je nelogické a preto aj nepreskúmateľné. Navrhuje preto rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie, alternatívne navrhuje rozhodnutie zmeniť a žalobe vyhovieť v celom rozsahu. Uplatňuje si aj nárok na náhradu trov konania.

Žalovaná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila, nepodala vo veci odvolací návrh.

Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) prejednal podané odvolanie bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.). Preskúmal napadnutý rozsudok i konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 ods. 1, 3 O.s.p.. Bol teda viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nad rámec ktorých nebol oprávnený, ani povinný rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať. Výnimkou by boli len prípadné vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. V tejto súvislosti treba zdôrazniť tú skutočnosť, že odvolaním nebola napadnutá tá časť rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorou bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi sumu 275,20 eur. V tomto výroku rozhodnutie súdu prvého stupňa nadobudlo právoplatnosť a nebolo oprávnením, ani povinnosťou odvolacieho súdu v tomto odvolaní nenapadnutom výroku rozhodnutie súdu prvého stupňa preskúmať (§ 159 ods. 1, 32, § 206 ods. 2 O.s.p.). V ostatnej napadnutej časti odvolací súd dospel k záveru, že uplatnené odvolacie dôvody nie sú spôsobilé privodiť zmenu, či zrušenie napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa.

V danej veci niet sporu o tom, že ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorú účastníci konania uzatvorili 11.12.2006 a z ktorej žalobca odvádza svoj nárok. Bolo preto dôvodné naň aplikovať právne normy

spotrebiteľského práva, a to zák. č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vzniku právneho vzťahu, t. j. do 31.12.2007 ako lex specialis a všeobecnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 52 a nasl. Obč. zák. o spotrebiteľských zmluvách tak, ako to správne učinil i súd prvého stupňa. Prvostupňový súd napokon v potrebnom rozsahu vykonal vo veci dokazovanie, na základe ktorého správne aj zistil skutkový stav veci, a toto i správne právne posúdil. Keďže odvolací súd sa stotožnil s odôvodnením jeho rozhodnutia (v odvolaní napadnutej časti), využíjúc postup podľa § 219 ods. 2 O.s.p. sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku súdu prvého stupňa a na ne v podrobnostiach ďalej poukazuje.

Reagujúc na námietky odvolateľa uvádzané v jeho odvolaní, odvolací súd osobitne podčiarkuje, že podľa § 4 ods. 1 až 3 Zák. o spotrebiteľských úveroch, zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu a okrem všeobecných náležitostí musí obsahovať najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, popis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, cenu tovarov alebo poskytnutej služby, identifikáciu vlastníctva, adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu, meno a adresu spotrebiteľa, ročnú percentuálnu mieru nákladov, podmienky závislé od objektívnych skutočností, pri splnení ktorých môže byť upravená ročná percentuálna miera nákladov, výpočet nákladov, ktoré neboli zahrnuté do výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov a taktiež oprávnenia spotrebiteľa na zníženie nákladov na spotrebiteľský úver pri jeho splatení pred lehotou splatnosti, sankcie za porušenie zmluvy, podmienky, za ktorých možno použiť zmenu alebo šek, spôsob zániku záväzku zo zmluvy, ako i práva spotrebiteľa podľa § 7. Zároveň zmluva o spotrebiteľskom úvere pre svoju platnosť musí spĺňať i základné náležitosti právneho úkonu ustanovené v § 37 ods. 1 Obč. zák. týkajúce sa vôle (musí byť uzatvorená slobodne a vážne) a prejav vôle (musí byť určitá a zrozumiteľná), inak je absolútne neplatná. Pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere musí byť spotrebiteľ písomne oboznámený so zmluvnými podmienkami podľa § 4 a na požiadanie musí veriteľ poskytnúť spotrebiteľovi ďalšie doplňujúce informácie (§ 3 ods. 5 Zák. o spotrebiteľských úveroch).

Z hľadiska skutkového stavu v súdnej veci nepochybne bolo preukázané, že účastníci dňa 11.12.2006 uzatvorili úverovú zmluvu č. 3612044905, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej finančný úver vo výške 331,94 eur (10.000,- Sk) pri RPMN 40,40 % a konečnej výške úveru 16.164,- Sk, ktorý sa zaviazala žalovaná zaplatiť žalobcovi v 36 splátkach po 449,- Sk pri nulovom poplatku za spracovanie úverovej zmluvy. Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy boli úverové zmluvné podmienky žalobcu a žalovaná svojím podpisom potvrdila, že je s nimi oboznámená, že sú jej zrozumiteľné, považuje ich za dostatočne určité a prejavuje súhlas byť nimi viazaná. Rovnako tak vychádzajúc z obsahu predmetnej úverovej zmluvy žalovaná podľa predtlača nachádzajúcej sa v posledných dvoch odsekoch zmluvy (č. I. 7 spisu) „súčasne so žalobcom uzatvára zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru I. a súčasne zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II., a to s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v Hlave 13 úverových podmienok žalujúcej spoločnosti, na základe čoho vzniká žalovanej právo na poskytnutie revolvingového úveru II. prostredníctvom kreditnej karty za podmienok stanovených v Hlave 13 úverových podmienok. Žalobca v tomto konaní uplatnený nárok nevyvodzuje zo samotnej úverovej zmluvy, ale práve zo zmluvy o revolvingovom úvere II., na základe ktorej vydal žalovanej kartu a poskytol jej úverový rámec vo výške 15.000,- Sk, t. j. 497,90 eur. Súd prvého stupňa aj podľa názoru odvolacieho súdu správne vo veci postupoval, pokiaľ posudzoval, či medzi účastníkmi konania došlo k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom úvere, z titulu ktorej sa domáha plnenia od žalovanej v tomto konaní. Aj podľa názoru odvolacieho súdu pre absenciu individualizácie zmluvy o revolvingovom úvere v smere náležitosti požadovaných ust. § 4 ods. 2, 3 Zák. o spotrebiteľských úveroch a s tým súvisiacim nedostatkom jej písomnej formy predpísanej zákonom k uzatvoreniu platnej zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere účastníkmi konania nedošlo. Takáto neplatnosť vyplýva i z ustanovenia § 40 os. 1 Obč. zák., podľa ktorého, ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný. Tento záver nie je spôsobilý spochybniť ani fakt, že podpisom úverovej zmluvy, ktorou žalobca poskytoval žalovanej úver v hotovosti vo výške 331,94 eur z titulu spotrebiteľského úveru, žalovaná zároveň podpisovala, že so žalobcom uzatvára i zmluvu o poskytnutí revolvingového úveru II. tak, ako to bolo uvedené v posledných dvoch odsekoch tejto zmluvy. Bez akýchkoľvek pochybností totiž ide o formulárovú zmluvu, pre ktorú je charakteristické, že jej obsah nie je výsledkom dohody zmluvných strán, ale tento bol vopred určený žalobcom v postavení dodávateľa bez toho, aby žalovaná v postavení spotrebiteľa mala možnosť túto zmluvu ovplyvniť. Posudzovaná zmluva svojím rozsahom, štruktúrou, ale i voľbou písma je štandardnou adhéznou zmluvou, pre ktorú

je typický dlhý, neprehľadný text napísaný miniatúrnym, ťažko čitateľným písmom s odkazom na úverové zmluvné podmienky tvoriace neoddeliteľnú súčasť v rozsahu troch strán, obdobne napísané nečitateľným písmom bez zrejmeého zvýraznenia jednotlivých častí, vrátane zmluvných podmienok týkajúcich sa revolvingových úverov. S ohľadom k predostrenému spôsobu vyhotovenia zmluvy a jej štylizácii je preto dôvodný záver, že žalovaná v postavení priemerného spotrebiteľa nemohla vedieť, že spolu s úverovou zmluvou uzatvára i ďalší záväzkový vzťah so žalobcom, a to zmluvu o revolvingovom úvere I. a II. Preto žalobcom predkladané úvahy považoval odvolací súd za nenáležité, keď naopak je potrebné vychádzať z toho, že určitosť písomného prejavu je objektívna kategória a prejav vôle by nemal vzbudzovať dôvodné pochybnosti ani medzi účastníkmi právneho vzťahu, ani u osôb nezúčastnených na ich zmluvnom vzťahu.

Na základe textu, ktorý je obsiahnutý v úverovej zmluve zo dňa 11.12.2006 (citovanom v prvom výroku rozhodnutia súdu prvého stupňa) teda nedošlo k platnému uzavretiu úverovej zmluvy. Z takéhoto textu nemožno preto ani prisúdiť žalobcovi uplatňované nároky v tomto odvolacom konaní.

Zo vzťahu, ktorý mal byť založený takýmto spôsobom nemožno preto nároky žalobcovi prisúdiť. Podľa § 153 os. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadost'učinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia. V predmetnej veci existuje príčinná súvislosť medzi rozhodnutím súdu o nepriznaní plnenia dodávateľovi (v podobe výroku zamietajúceho žalobu) a právnym posúdením časti zmluvy o úvere zo dňa 11.12.2006, týkajúcej sa zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru II. Túto zmluvnú podmienku totožne aj s názorom odvolacieho súdu prvostupňový súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ak súd prvého stupňa vyvodil takýto záver, bol povinný v zmysle § 153 ods. 4 O.s.p. uviesť znenie neplatnej zmluvnej podmienky aj vo výroku rozhodnutia. Vyhlásenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky môže súd realizovať aj ex officio. Nemusí vyhlasovať uznesenie o začatí konania ak mieni ex officio určiť v začatom súdnom spore zo spotrebiteľskej zmluvy, že určitá zmluvná podmienka je neprijateľná. Z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový súd výzvou z 12.9.2013 č. k. 5Ro/511/2013-18 vyzval žalobcu, okrem iného, aj na vyjadrenie k ustanoveniam zmluvy o revolvingovom úvere II. a v nadväznosti na to aj preukázal, že zmluva o revolvingovom úvere obsahuje náležitosti podľa Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného ku dňu uzatvorenia zmluvy. Na túto výzvu reagoval žalobca podaním doručeným prvostupňovému súdu 15.10.2013. V tomto podaní, okrem iného zaujíma aj stanovisko ku neprijateľnosti zmluvných podmienok a v závere podania (č. I. 23 spisu) výslovne uvádza, že úverová zmluva neobsahuje žiadnu z neprijateľných podmienok, žiadne z ustanovení úverovej zmluvy neobsahuje podľa jeho názoru ustanovenie, ktoré spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Až po tomto podaní prvostupňový súd rozhodol o preradení veci do registra „C“ z dôvodu, že nemožno vyhovieť návrhu na vydanie platobného rozkazu, pretože voči žalovanému spotrebiteľovi sú uplatňované nároky zo zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá nemá zákonom požadované náležitosti. Vec následne bola preradená do registra „C“ a aj žalobcovi bolo dané na vedomie, že sa vec pod takouto spisovou značkou bude prejednávať a bolo mu doručené aj uznesenie súdu 12C/261/2013-36 z 23.10.2013.

Odvolací súd je tak toho názoru, že žalobca mal priestor pred súdom prvého stupňa aj na to, aby sa vyjadril aj k možnému posúdeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky a bol tak uzrozumený predvídateľným spôsobom o tom, ako a akým smerom sa bude ďalej viesť súdne konanie. Žalobcovi tak nebola odňatá možnosť konať pred súdom ani vo vzťahu k výroku o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Takto uplatnený odvolací dôvod preto odvolací súd vyhodnotil ako neopodstatnený.

Vo veci je zrejme aj to, že aj pri nesplnení podmienok podľa § 4 ods. 2 Zák. o spotrebiteľských úveroch, treba vychádzať zo skutočností, aké má na mysli ust. § 4 ods. 3 cit. zák.. Žalovanej spotrebiteľke bol poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať. Ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. a), b), d) až j), k) a l) Zák. o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za takéhoto stavu nebolo možné žalobcovi

priznať požadovaný úrok, poplatky za výber z bankomatu, poplatky za vedenie účtu, či uplatňovanú zmluvnú pokutu.

Aj z obsahu odvolania žalobcu evidentne vyplýva, že kreditná karta bola doručovaná žalovanej s príručkou pre držiteľa spolu so Sadzobníkom poplatkov a odmien, pričom zo samotnej Hlavy 9 § 6 ÚZP spoločnosti žalobcu je zrejmé, že náležitosti, ktoré má zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať v zmysle § 4 ods. 2 písm. i), neboli v zmluve o revolvingovom úvere uvedené.

Správne preto žalobe nebolo možné v celom rozsahu vyhovieť. Záver prijatý súdom prvého stupňa o čiastočnom vyhovení žalobe, čiastočnom zamietnutí žaloby nerozporuje s výrokom o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Záver o určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky bol odôvodnený vyššie uvedenými skutočnosťami majúcimi podklad v tom, že do pôvodnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere bola zapracovaná aj časť o zmluve o RÚ II., ktorá bola vyhodnotená ako neprijateľná. Úkony, ktoré viedli potom k posúdeniu zmluvného vzťahu založeného úkonmi žalobcu i žalovaného smerujúcimi k čerpaniu poskytnutého spotrebiteľského úveru nemenia nič na neplatnosti v zmluve formulovanej časti o náležitostiach zmluvy o revolvingovom úvere II.

Odvolačný súd je aj toho názoru, že nenáležitú sú aj odkazy odvolateľa na obsah iných rozhodnutí týkajúcich sa jeho vecí, ktoré boli ukončené platobnými rozkazmi.

Súdna prax zaznamenala okrem takýchto rozhodnutí aj rozhodnutia, ktoré sú totožné so záverom, aký prijal prvostupňový súd v predmetnej veci. Medzi takými sú napr. aj rozhodnutie Krajského súdu v Prešove 20Co/12/2013 zo dňa 12.9.2013, 11Co/106/2012-84 z 27.3.2013. Ak odvolateľ teda poukazuje na závery, ktoré by mali plynúť z rozhodnutia Ústavného súdu SR o potrebe rozhodovania v podobných identických veciach zhodne, predmetné rozhodnutie súdu prvého stupňa sa z týchto zásad vyslovených Ústavným súdom SR nevymiká.

Z týchto dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa postupom podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s ustanovením § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p.. Žalobca bol v odvolacom konaní neúspešný, žalovaná nárok na náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila. Preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Uvedené rozhodnutie prijal odvolací senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.